

ਸਭ ਹੱਕ ਮਹਾਦੇਵ ਹੋ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ ॥

ਪਤਾ ਕਵੀਸਰ ਦਾ ਇੰਦਰਸਿੰਘ ਨੌਕਰ ਪਲਟਨੰਃ ਪਛ
ਪਿੰਡ ਤਰਗੜ ਡਾਃ ਖਾਃ ਮਜੀਠਾ ਜਿਲਾ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਝਗੜਾ

ਸੁਚੱਜੀ ਤੇ ਕੁਚੱਜੀ

ਨਾਰ ਦਾ

ਜਿਸਨੂੰ

ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਤਰਗੜ ਵਾਲਾ ਜਿਲਾ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਰਚ ਕੇ

—ਛਪਾਇਆ—

ਮਈ ੧੯੧੦

ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਏ ਯਤਨ ਨਾਲ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੈਸ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਛਪਿਆ

ਪਹਿਲੀ ਢਾਰ

ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ

ਫੀਮਤ ਇਕ ਪੈਸਾ

੧ ਉਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰ ਹਰ
 ਰੂਪ ਅਪਾਰ । ਬਲਿਹਾਰੇ ਗੁਰ ਤੈਂਡੜੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨ
 ਪਾਰਾਵਾਰ ॥ ਨਮੋ ਨਮੋ ਮਮ ਦਸਮ ਗੁਰ ਕਲਗੀਧਰ
 ਗੁਰ ਮੋਰ । ਹਰੇ ਸੰਕਟ ਨਿਜ ਦਾਸ ਕੇ ਸ਼ਰਨ ਪਰਾ ਹੂੰ
 ਤੋਰ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਪ੍ਰਭ ਤਾਰਨ ਤਰਨ
 ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਲਵੇ ਛਿਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਰੂਪ
 ਰੰਗਸੇ ਹੈਂ ਰਹਿਤ ਨਾ ਕਹਿਤ ਤੇਰੀ ਕਰ ਸਕਾਂ ਬੜਾ ਹੈ
 ਬਿਅੰਤ ਕਰਤਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮਜੋਹੋਂ ਵਈ ਮੁਕਤ ਜੇਹੜਾ
 ਕਰਦਾ ਭਜਨ ਤੇਰਾ ਆਵੇ ਨਾ ਨਜਰ ਅਦਿਸ਼ਟ
 ਤੇਰਾ ਧਾਮ ਜੋ । ਕਹਿਤ ਕਬਿਤ ਮੁਖੋਂ ਬੋਲਕੇ ਇੰਦਰ
 ਸਿੰਘ ਯਾਦ ਕਰਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਤਮਾਮ ਛੋਡ ਕਾਮ ਜੋ ॥
 ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਿੱਸਾ ਸੁਚੱਜੀ ਨਾਰ ਦਾ ਔਰ ਕੁਚੱਜੀ ਨਾਰ
 ਜੈਸਾ ਹਾਲ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਵੈਸਾ ਕਹੂੰ ਪੁਕਾਰ ॥ ਕੋਰੜਾ
 ਛੰਦ ॥ ਕੁਚੱਜੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣਨੀ ਸੁਚੱਜੀਏ । ਬਾਤ
 ਮੈ ਸੁਣਾਵਾਂ ਸੁਣ ਲਵੀਂ ਰਜੀਏ । ਹੋਇਕੇ ਗੁਲਾਮ ਨੀ
 ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਕੰਮ ਨੀ । ਰਹੇਂ ਕੰਮ ਲਗੀ ਨਾਂ ਲਵੇਂ ਤੂੰ
 ਦੰਮ ਨੀ । ਬਾਹਰੇਂ ਜਦੋਂ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਕੰਤ ਤੇਰਾ ਨੀ ।
 ਕਰਦਾ ਹਵਾਲ ਉਹਵੀ ਹੈ ਬਥੇਰਾ ਨੀ । ਕਢੇ ਤੈਨੂੰ
 ਗਾਲੀਂ ਕਰ ਰਹੇਂ ਰੂਪ ਨੀ । ਨਾਰੀਆਂ ਬਨਾਏ ਏਹੋ

ਜਹੇ ਪੁਤਨੀ। ਕਢਨਾਕੀ ਕੰਮ ਓਹਦਾ ਤੈਨੂੰ ਗਾਲੀਆਂ।
 ਇਹੋ ਜਹੀਆਂ ਜੂਠਾਂ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਖਾਲੀਆਂ। ਅਸੀ ਕਾਰੇ
 ਹਥੀਆਂ ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਤਾਲੀਆਂ। ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਉਤੇ ਨੀ ਰ
 ਕਾਬਾਂ ਪਾਲੀਆਂ। ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਓਂ ਸਾਨੂੰ ਘੂਰ
 ਨਾ। ਸਗੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣ ਕੁਟ ਕੁਟ ਚੂਰਮਾ। ਉਰਾ ਪਰਾ
 ਕਰੇ ਫੜ ਲਈਏ ਦਾਹੜੀਓਂ। ਉਦੋਂ ਬਸ ਕਰੀਂ ਜਦੋਂ
 ਥਕ ਹਾਰੀਓਂ। ਮਾਂ ਭੈਣ ਆਖਕੇ ਤੇ ਜਾਵੇ ਛੁਟ ਨੀ।
 ਤਾਂਬੀ ਤੂੰ ਬਣਾਈਂ ਮੂਹਰੇ ਤਾਂਈ ਪੁਤ ਨੀ। ਝੁਡੂਆਂ ਦਾ
 ਦਾਰੂ ਤੈਨੂੰ ਠੀਕ ਵਸਿਆ। ਸ਼ਰਮ ਹਯਾਓ ਨੂੰ ਨਾ ਪੱਲੇ
 ਰਖਿਆ। ਓਸਨੇ ਨਾਂ ਤੇਰੇ ਤਾਂਈ ਕੁਛ ਆਖਣਾ। ਕਰ
 ਨਾ ਬਚਾਉਹੈਨੀ ਓਸ ਆਪਣਾ। ਲਗਜਾਵੇ ਸਟ ਦੇਵੀਂ
 ਧੂਣੀ ਹਿੰਗਦੀ। ਮੰਨ ਲਵੀਂ ਗਲ ਨੀ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ
 ਦੀ ॥ ਵੇਹਰਾ ॥ ਸੁਚੱਜੀ ਕਰੇ ਜਵਾਬ ਹੁਣ ਨੀ ਸੁਣ
 ਗੰਡੀ ਨਾਰ। ਹੈ ਹਤਿਆਰੀ ਪਾਪਣੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬਡੀ ਮਕਾ
 ਰ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਏ ਸੁਚੱਜੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਰੇਂ ਪਤੀ ਨੂੰ
 ਖਰਾਬ ਹੈਨੀ ਬੜਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇਣਾ ਪਤੀ ਤਾਂਈ ਦੁਖ
 ਨੀ। ਨਹੀਓਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮਾਰੇ ਪਤੀਅਗੇ ਦਮ
 ਭਾਂਵੇ ਲਾਹ ਦੇਣ ਚੰਮ ਰਹੀਏ ਅਗੋਂ ਕਰ ਚੁਪ ਨੀ।
 ਨਹੀਓਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰ ਕਰੇ ਪਤੀ ਸੋਂ ਕਰਾਰ
 ਭਾਂਵੇ ਜਾਨੇ ਦੇਣਮਾਰ ਹੋਵੇ ਅਗੋਂ ਨਾਹੀ ਹੁਤਨੀ। ਸੁਣ
 ਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਲ ਤੁਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚਲ ਤੈਨੂੰ ਦਸਾਂ
 ਇਕ ਵਲ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛ ਨੀ ॥ ਵੇਹਰਾ

॥ ਛਤ ਛਤ ਨੀ ਬਿਭਚਾਰਨੇ ਵਡੀ ਤੂੰ ਪਰਧਾਨ ।
 ਕੁਚੱਜੀ ਕਹੇ ਸੁਚੱਜੀਏ ਨਾ ਕਰ ਐਡ ਗੁਮਾਨ ॥
 ਕੋਰੜਾ ਛੇਦ ॥ ਅਸਾਂ ਨੇ ਭਰਾਈਆਂ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ
 ਮੁਠੀਆਂ । ਅਖਾਂ ਖੋਹਲ ਦੇਖ ਨੀ ਤੂੰ ਛੇਦ ਸੁਠੀਆਂ ।
 ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਆ ਜੇ ਮੰਨਨ ਨਾਰੀਆਂ । ਬਸ ਫੇਰ
 ਪੈਣ ਪੁਰੀਆਂ ਨੀ ਸਾਰੀਆਂ । ਕੰਮ ਸਾਡਾ ਹੈਗਾਹੈ ਸਿਰ
 ਫ ਇਕ ਨੀ । ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਪਕਾਕੇ ਜਾਈਏ ਜਿਥੇ ਚਿਤਨੀ ।
 ਮੂਰਿਆਂ ਦੇ ਆਖੇ ਜੇਨੀ ਅਸੀ ਲਗੀਏ । ਦੁਧ ਮਠਿਆ
 ਈ ਨਾਲ ਕਿਥੋਂ ਰਜੀਏ । ਲਠੇ ਖਾਸੇ ਨੈਣੂ ਦਾ ਹੰਡੋਨਾ
 ਫੇਰ ਕੀ । ਰਖਣੀ ਸ਼ਰਮ ਜੇ ਨੀ ਜੇਠ ਦਿਉਰ ਦੀ ।
 ਦਸੀਆਂ ਨੇ ਗਲਾਂ ਜੇਹੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਧ ਨੂੰ । ਦੇਣ ਨੀ
 ਭਲਾਇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਬੁਧ ਨੂੰ । ਆਵੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰੋਂ
 ਉਹਨੂੰ ਇਉਂ ਆਖੀਏ । ਆ ਲੈ ਫੜ ਪੁਤਨੂੰ ਅਸੀ ਨਾ
 ਰਾਖੀਏ । ਮਾਰੀਏ ਰੁਪੇੜ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਨੀ ਮੁਖਤੇ । ਕਰ
 ਲਈਏ ਮੁਖ ਰੁਸਣੇ ਦੇ ਰੁਖ ਦੇ । ਰੋਟੀ ਟੁਕ ਮੰਗੇ ਜੇ
 ਹੋਵੇ ਨਰਾਜ ਨੀ । ਘਰ ਵਿਚ ਛੇੜ ਦਵੀਂ ਤੂੰ ਬਖਾਂਧ
 ਨੀ । ਆਹਲੈ ਫੜ ਮੂਰਿਆ ਜਿ ਖਾਣਾ ਤੋਸਾ ਵੇ । ਏਸ
 ਘਰ ਵਿਚ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰੋਸਾ ਵੇ । ਗਲ ਵਿਚ ਰਸੀ
 ਪਾਕੇ ਜਾਉ ਮਰਦੇ । ਫਿਰ ਕਿਹੜੀ ਮਾਂਨੂੰ ਲਿਆਵੇਂ ਘਰ
 ਵੇ । ਚੌਦਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸੈ ਲਗੂ ਹੋਰ ਮੁਲ ਵੇ । ਘਰ ਬਾਰ
 ਵਿਕ ਜਾਉ ਤੇਰਾ ਕੁਲ ਵੇ । ਸ਼ਰਮ ਹਿਯਾ ਵੇ ਨਾ ਤੈਨੂੰ
 ਆਂਵਦੀ । ਉਰਾ ਪਰਾ ਕਰੇ ਗਲ ਰਸੀਪਾਂਵਦੀ । ਮਰਦਾਂ

ਨੂੰ ਐਸੀ ਜੇ ਸੁਨਾਵੇ ਬਾਤ ਨੀ । ਕਰਨ ਗੁਲਾਮੀ ਤੇਰੀ
 ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨੀ । ਕਲਯੁਗ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀ ।
 ਹਥ ਹੈ ਅਸਾਡੇ ਸਭ ਰਾਜ ਭਾਗਨੀ । ਹਾਕਮ ਦੇ ਵਿਚ
 ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਮਾਨ ਹੈ । ਜਣੇ ਖਣੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾਨੀ ਸਿਆਂ
 ਠ ਹੈ । ਦਸਦੀ ਹਵਾਲ ਤੈਨੂੰ ਸਾਰਾ ਹੁਣਦਾ । ਗਲਾਂ ਸਾ
 ਡੀਆਂ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਣਦਾ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹੇ ਸੁਚੱਜੀ
 ਪਾਪਣੇ ਨਾ ਕਰ ਐਡ ਗੁਮਾਨ । ਤੇਰੇ ਜਿਹੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ
 ਪਈਆਂ ਫਿਰਨ ਵੈਰਾਨ ॥ ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਮਰਦਾਂ ਬ
 ਗੈਰ ਨਾ ਸਾਡੀ ਹੈ ਪਤ ਨੀ । ਮਰਦਾਂ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ
 ਜਤ ਸਤ ਨੀ । ਪਤੀ ਤੇ ਬਗੈਰ ਦੁਖ ਪੈਣ ਨਾਰੀਆਂ ਪਤੀ
 ਤੇ ਬਗੈਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਖੁਆਰੀਆਂ । ਸਭਾ ਵਿਚ ਮਾਣ ਹੋਵੇ
 ਬਹੁਤ ਮੁਛ ਦਾ । ਭੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਵਿਚ ਕੋਣ ਪੁਛਦਾ ॥
 ਗਲ ਜੇਹੜੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੁਣ ਮਰਦਾਂ । ਹੋਈਏ ਸਭਾ
 ਵਿਚ ਪੀਲੀਆਂ ਤੇ ਜਰਦਾਂ । ਮਰਦਾਂ ਬਗੈਰ ਨਾ ਸਾਡਾ
 ਟਿਕਾਣਾਂ ਨੀ । ਲੂਲਾ ਹੋਏ ਲੰਗੜਾ ਤੇ ਭਾਂਵੇਂ ਕਾਲਾਨੀ ॥
 ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਦੀ ਤੋੜੀਏ ।
 ਪਤੀਬਤ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਤ ਲੋੜੀਏ । ਤੇਰੇ ਜਿਹੀਆਂ
 ਦੇਖੀਆਂ ਮੈ ਧਕੇ ਖਾਂਦੀਆਂ । ਟਿਕੀਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਕਿਤੇ ਨ
 ਰਖਾਂਦੀਆਂ । ਉਮਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਮੌਜਾਂ ਕਰੇ ਨੀ । ਬੁਢੇ
 ਵਾਰੇ ਮੰਗ ਤੰਗ ਪੇਟ ਭਰੇ ਨੀ । ਤੇਰੇ ਜਹੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦਾ
 ਕੰਮ ਏਹੋ ਨੀ । ਉਡ ਜਾਵੇ ਰੰਗ ਟੁਕ ਮੰਗ ਲੇਵੋ ਨੀ ।
 ਘਰ ਵਲ ਕਰੇ ਮੁਖ ਪੈਣ ਜੁਤੀਆਂ । ਭੁਲ ਜਾਣ ਮੌਜਾਂ

ਜੇਹੜੀਆਂ ਨੇ ਲੁਟੀਆਂ । ਮੰਗਿਆ ਨੂੰ ਟੁਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
 ਪਾਂਵਦਾ । ਜੇਹੜਾ ਤੇਰਾ ਯਾਰ ਉਹ ਭੀ ਨਾ ਬੁਲਾਂਵਦਾ ।
 ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੋਈ ਯਾਰ ਸੀ ।
 ਬੜੇ ਬੜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਰੀ ਬਹਾਰਸੀ । ਕਰਨ ਸਵਾਰੀ
 ਜੇ ਨੀ ਬੰਬੂਕਾਟ ਦੀ । ਪੈਰੀਂ ਗੁਰਗਾਬੀ ਤੇ ਸੁਥਨ ਕਾਟ
 ਦੀ । ਜੀ ਆਇਆਂ ਤਾਂਈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਬੋਲਦਾ । ਘੋੜਾ
 ਦੇਣ ਹੇਠ ਨੂੰ ਹਜਾਰ ਮੋਲ ਦਾ । ਦੁਢੇ ਵਾਰੇ ਉਭੀ ਨ
 ਕਦੀ ਪਛਾਨਦੇ । ਇਨਾਂ ਗਲਾਂ ਤਾਂਈਂ ਸਭ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ।
 ਉਦੋਂ ਪਛੋਤਾਉਨ ਜਦੋਂ ਪਵੇ ਦੁਖ ਨੀ । ਸਭ ਭੁਲ ਜਾਣ
 ਜੇਹੜੇ ਲਏ ਸੁਖ ਨੀ । ਕਹਿਣਾਂ ਸਾਡਾ ਇਹੋ ਅਗੇ ਤੇਰੀ
 ਮਰਜੀ । ਕਰੂ ਇਨਸਾਫ ਇੰਦਰਸਿੰਘ ਹਰ ਜੀ ॥ ਕਥਿਤ
 ॥ ਬੋਲਦੀ ਕੁਚੱਜੀ ਆਪ ਸੁਣੀਂ ਤੂੰ ਸੁਚੱਜੀਏ ਨੀ ਤੇਰੇ
 ਤਾਂਈਂ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਅਕਲ ਸ਼ਹੂਰ ਨੀ । ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰਦੀ
 ਤੂੰ ਰਖਦੀ ਮਟਕ ਵਡੀ ਤੈਨੂੰ ਜੇ ਬੁਲਾਂਵੇ ਕੋਈ ਰਹੇਂ ਮਗ
 ਰੂਰ ਨੀ । ਵੇਖਕੇ ਤਮਾਮਜੇ ਜਹਾਨ ਸਭ ਡੋਲਦਾ ਹੈ ਆਸ਼ਕ
 ਤੜਫ ਰਹੇ ਖੜੇ ਤੈਥੋਂ ਦੂਰ ਨੀ । ਠਗ ਤੂੰ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਮੈ
 ਆਖਦੀ ਸੁਚੱਜੀਏ ਨੀ ਮਥੇ ਤੇ ਦਮਕ ਰਿਹਾ ਤੇਰੇ ਸੋਹ
 ਣਾ ਨੂਰ ਨੀ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਬੋਲਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਆਪ ਸੁਣ
 ਤੂੰ ਕੁਚੱਜੀਏ ਨੀ ਕਰਦੀ ਤੂੰ ਗਲਾਂ ਹੈਂ ਕੁਚੱਜ ਦੀਆਂ
 ਨਿਤ ਨੀ । ਤੇਰੇ ਵਲ ਦੇਖਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਭੀ ਕੁਚੱਜੀਏ
 ਨੀ ਲੋਚਦੀ ਦਲੀਲ ਤੇਰੀ ਰਖਾਂ ਸੋਹਣੇ ਮਿਤ ਨੀ ।
 ਆਪ ਜਹੇ ਭਾਲ ਤੂੰ ਕੁਚੱਜੀਏ ਕਚੱਜੇ ਯਾਰ ਇਨਾਂ ਨਾਲ

ਪਾਲੈ ਤੂੰ ਪਿਆਰ ਜਾ ਕੇ ਹਿਤ ਨੀ । ਬੋਲ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਤੇ ਰੇ ਵਲ
 ਕੀ ਜਹਾਨ ਦੇਖੇ ਵੇਖ ਤੇ ਰੇ ਵਲ ਲਗੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾ ਚਿਤ ਨੀ
 ॥ ਏਹ ਖਾ ॥ ਕਹੇ ਕੁਚ ਜੀ ਨਾਰ ਤੂੰ ਵਾਹ ਵਾਹ ਆਖੇ ਠੀਕ
 ਨਿਜ ਜੰਮ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਏ ਤੇ ਰੇ ਜਹੀ ਧਰੀਕ ॥ ਕੋਰੜਾ
 ਛੰਦ ॥ ਜੰਮ ਕੇ ਬਣਾਯਾ ਤੂੰ ਕੀ ਘਰ ਬਾਰ ਦਾ । ਵੇਖਿਆ
 ਖਸਮ ਤੈਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰ ਦਾ । ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਹਾਲ ਜੇ ਕਰੋਣ ਔਰ
 ਤਾਂ । ਘਰ ਬਾਰ ਜਾਵੇ ਓਹਨਾਂ ਕੁਲ ਸੌਰ ਤਾਂ । ਛਿਤ ਪੌਲੇ
 ਖਾਂਵ ਦੀ ਮੈਂ ਨਿਤ ਵੇਖ ਦੀ । ਪੁਟ ਛੱਡੀ ਜੜ ਨੀ ਤੂੰ ਏਸ
 ਭੇਖ ਦੀ । ਸੈਂ ਕੜੇ ਡਰਾਵੇ ਦੇਣ ਅਸੀਂ ਜਾਣੀਏ । ਮਾਰ ਕੇ
 ਮਰੋੜਾ ਭਾਂਵੇ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣੀਏ । ਏਸ ਰੰਗ ਰੂਪ ਨੇ ਨਾ ਫੇਰ
 ਆਵਣਾ । ਹੁਣ ਹੈ ਜਵਾਨੀ ਫੇਰ ਪਛੋਤਾ ਵਣਾ । ਕਰ ਲੈ
 ਤੂੰ ਮੌਜਾਂ ਮੈਂ ਰਹੀ ਪੁਕਾਰ ਨੀ । ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਵਲ ਆਪ
 ਸਰਕਾਰ ਨੀ । ਕਰੇ ਡਿਕ ਤੈਨੂੰ ਕਰੀਂ ਦਰਖਾਸ ਨੀ । ਨਿਤ
 ਮੌਜਾਂ ਲੁਟੀਂ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਨੀ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਪੁਕਾਰ
 ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਨੀ ਕੁਚੱਜੀਏ ਕੀ ਹੋਇਆ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਕੀ ਜੁ-
 ਵਾਬ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ । ਕਰਦੀ ਹੈਂ ਮੌਜਾਂ ਨੀ ਤੂੰ
 ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋਸੀ ਇਨਸਾਫ ਸਚੇ ਰਬ ਅਗੇ ਜਾਏ
 ਕੇ । ਏਥੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਅਗੇ ਸੁਣਨਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੇਰਾ ਕਰ
 ਨਾਂ ਹਿਸਾਬ ਜਿਥੇ ਆਈ ਹੈਂ ਲਿਖਾਏ ਕੇ । ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੁਕਾਰ
 ਤੈਨੂੰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਪ ਕਰਤਾਰ ਸਤ ਸੰਗ
 ਵਿਚ ਜਾਏਕੇ ॥ ਜੁਵਾਬ ਕੁਚੱਜੀ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਅਗਾ
 ਨਹੀਂ ਓ ਵੇਖਿਆ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਜ ਤੀਕ ਭੈਣੇ ਲਿਖਿਆ

ਨਸੀਬ ਦਾ ਨੀ ਸੋਈ ਅਸਾਂ ਪਾਵਣਾ । ਚਾਰ ਦਿਨ ਦੀ ਬਹਾਰ ਨਾ ਜੁਵਾਨੀ ਨੇ ਨੀ
 ਫੇਰ ਔਣਾਂ ਲੈਜਾਣਾ ਅਸਾਂ ਏਥੋਂ ਛਕਣਾਂ ਛਕਾਵਣਾਂ । ਅਗੇ ਜੇਹੜੀ ਹੋਵਨੀ
 ਨਾਂ ਦੇਖੀ ਕਿਸੇ ਆਪ ਜਾਕੇ ਮੁਰਖ ਮਨੁਖ ਚਾਰ ਦਿਨ ਦਾ ਪਰਾਹੁਣਾਂ । ਚਾਰ
 ਦਿਨ ਮੋਜਾਂ ਲੁਟਲਵੀਂ ਤੂੰ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪਨੇ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਆਵਣਾ
 ॥ ਏਹਰਾ ॥ ਬੋਲ ਕੁਚੱਜੀ ਨਾਰਦੇ ਸੀ ਬਹੁਤੇ ਗਲਤਾਨ । ਛੰਦ ਹੋਰਇਕ ਬੋਲਦੀ
 ਸੁਣ ਲੀਜੇ ਬੁਧਵਾਨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਲੁਟਲੀ ਬਹਾਰ ਅਸਾਂ ਰਾਜ ਅੰਗਰੇਜੀ ਬਿਚ
 ਹੋਵੇ ਅਨਸਾਫ ਸਾਡਾ ਵਿਚ ਨੀ ਕਚੈਹਰੀਆਂ । ਸਤਜਗ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਮਾਣਸੀ
 ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਬਨ ਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਸੈਰੀਆਂ । ਮੁਢ ਤੋਂ ਕਦੀਮਤਕ
 ਆਦਮੀ ਗੁਲਾਮ ਸਾਡੇ ਹੁਣ ਕਲਜਗ ਭਾਵੇਂ ਕਿਥੇ ਲਈਏ ਤਾਰੀਆਂ ਵੈਰੀਆਂ
 ਤੇ ਮਿਤਰ ਬਨਾਏ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਕ ਜਾਕੇ ਪੁਛੀਂ ਕੋਲੋਂ ਸੈਰੀ
 ਆਂ ॥ ਜੁਵਾਬ ਸੁਚੱਜੀ ਦਾ ॥ ਏਹਰਾ ॥ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ਨਾਂ ਭਾਂਵਦੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸੁਣ
 ਭੈਂਣ । ਐਂਵੇਂ ਮਗਜ ਖਪਾਂਵਈ ਫੋਕੇ ਪਾਵੇਂ ਵੈਣ । ਚੌਪਈ ॥ ਕਹੇ ਸੁਚੱਜੀ
 ਨੀ ਸੁਣ ਭੈਣ । ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੇ ਫੋਕੇ ਵੈਣ । ਗਲ ਨਾ ਤੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਭਾਵੇ । ਐਂਵੇਂ
 ਫੋਕੇ ਲੈਂਦੀ ਹਾਵੇ । ਗਲ ਨਾਂ ਤੇਰੀ ਮੈਨੂੰ ਸਰਦੀ ਮਾਰੀ ਫਿਟਕਨੀ ਤੈਨੂੰ ਹਰਦੀ ।
 ਨਾਲ ਖਸਮ ਜੋ ਕਰੇ ਕਰਾਰ । ਕਹੇ ਗੁਰੂ ਜਮ ਕਰੇ ਖੁਵਾਰ । ਤੇਰੇ ਜਹੀਆਂ
 ਦੁਕੋਂ ਆਤਰ । ਫਿਰੇ ਦਰ ਬਦਰ ਰੋਟੀ ਖਾਤਰ । ਰੋਟੀ ਮੰਗੀ ਨਾਂ ਦੇਵੇ ਕੋਈ ।
 ਜਬ ਸੇ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਹੋਈ । ਉਮਰ ਜੁਵਾਨੀ ਕਰੇ ਬਹਾਰ । ਬਿਰਧ ਅਵਸ
 ਥਾ ਖਾਏਂਗੀ ਮਾਰ । ਹੁਕਮ ਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਂ ਜੇ ਮੰਨੇ । ਕਹੇ ਗੁਰੂ ਜਮ ਆਕੜ ਭੰਨੇ ।
 ਨੀ ਤੂੰ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ । ਯੁਧ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇ ਵਲ ਦੇਖ । ਹਥ ਦਖਾਏ
 ਤੁਰਕਾਂ ਤਾਂਈ । ਕੀਆ ਰੰਡੀਆਂ ਤੁਰਕਣਾਂ ਤਾਂਈ । ਤੇਰੇ ਜਹੀ ਨਾਂ ਗਿਦੜ ਮਾਰੇ
 ਏਹ ਉਪਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਰੇ । ਏਹ ਪਤੀਬਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ । ਤੇਰੇ ਜਹੀ ਨਾਂ ਮਾਟੇ
 ਦਮ । ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਚ ਹੈ ਧਰਮ । ਨਾ ਕੀਜੈ ਕੋਈ ਮਾੜੇ ਕਰਮ ॥ ਕਥਿਤ
 ਆਖਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਨੀ ਤੂੰ ਮਾੜੇ ਨਾ ਕਰਮ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਹੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਮੈਂ ਹੁੰਦੀ
 ਆਂ ਖੁਵਾਰ ਨੀ । ਖਸਮਦਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਜੋ ਸਚ ਜਾਣ ਗੁਰੂਦਾ ਹੁਕਮ ਜਮ
 ਕਰਦਾ ਖੁਵਾਰ ਨੀ । ਪਤੀ ਬਰਤ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਹੁਕਮ ਚਾਹੀਏ ਮਰਦਾਂ
 ਬਗੈਰ ਨਾਂ ਅਸਾਡੜਾ ਉਧਾਰ ਨੀ । ਕਹੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੂਠ ਦਿਨਾਂਦਾ ਪਰਾਹੁਣਾਂ
 ਹੈ ਹੋਸੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਚ ਦਾ ਪਸਾਰ ਨੀ ॥ ਜੁਵਾਬ ਕੁਚੱਜੀ ਦਾ ॥ ਏਹਰਾ ॥
 ਵਾਹ ਵਾਹ ਭੈਣੇ ਠੀਕ ਤੂੰ ਕਰ ਗਈ ਮੈਨੂੰ ਸੁਧ । ਬਿਨ ਸਮਝਾਏ ਮੁਰਖਾਂ ਕਦੇ
 ਨਾਂ ਆਵੇ ਬੁਧ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਅਜ ਤਾਂਈ ਪਤਾ ਨਾਂ ਸੀ ਮੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕੁਝ ਭੈਣੇ
 ਹੋਵੇ ਨਾਂ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਮੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਬੁਧਨੀ । ਮਾੜੀ ਮੈਂ ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ ਪਿਛਲੀ
 ਬਰੇਸ ਵਿਚ ਤਾਂਹੀ ਅਜ ਤੀਕ ਮੈਨੂੰ ਆਈ ਨਹੀਂ ਸੁਧ ਨੀ । ਕੀਤਾ ਉਪਕਾਰ
 ਤੂੰ ਤਾਂ ਭੈਣ ਅਜ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦਸੀਆਂ ਜੋ ਗਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਭੋਗਈਆਂ ਸੁਧਨੀ । ਬਹੁ
 ਤ ਵਾਰੀ ਰਿਹਾ ਸਮਝਾ ਨੀ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰੀ ਗਈ ਮਤ ਰਹੀ ਉਥੋਂ ਵੀ ਵਰ
 ਧਨੀ ॥ ਏਹਰਾ ॥ ਏਉ ਜੋੜ ਕਰ ਆਖਦੀ ਨੀ ਭੈਣੇ ਸਤਨਾਮ । ਕਿਹਾ ਤੇਰਾ ਮੈਂ
 ਮੰਨਿਆਂ ਹਥੀਂ ਬਧੀ ਗੁਲਾਮ ॥ ਇਤਿ ਸੰਪੂਰਣ

